

GENESIS

Mózes Binaaltsoos Áttséhígíí Hodeeshzhiizh Wolyéii

Diyin God t'áá'attsoni áyiilaadáq'
diné dó' áyiilaa

1 Hodeeyáadáq' Diyin God yádiłhił ında nahasdzáán áyiilaa. 2 Nahasdzáán t'áadoo ánoolnini da, ında t'áadoo bikáá' siláhi da; bikáa'gi t'áá'át'ée nt'ée' chahałtheełgo Diyin God biNíłch'i Diyinii tó yikáá'góo nahazle'.

3 Áádóó Diyin God adiíniid, Adiin diin le'. T'áá'ako adiindíin hazlį́'. 4 Áko Diyin God éi adiindínigíi yinééł'į́igo bił yá'ít'éeł, áádóó adiindínigíi chahałtheeł yiłatts'áyiinil. 5 Áko Diyin God éi adiindínigíi Jį́ yee yiyíizhi'; chahałtheełgíi éi T'ée' yee yiyíizhi'. Áko t'ée' hazlį́' áádóó jį́ hazlį́'į́i áłtsé ł'a'a jį́ azlį́'.

6 Náá'ákóne' Diyin God ánáádoo'-niid, Tá ałní' góne' haz'á wóle'go tó atts'áqhi hólqo le'. 7 Áko Diyin God éi wódałdi tóhígíi áádóó wóyahdi tóhígíi bita'gi haz'áago éi yee atts'áyiinil; éi t'áá ákót'é silį́'. 8 Diyin God éi haz'anígíi Yádiłhił yee yiyíizhi'. Áko t'ée' hazlį́' áádóó jį́ hazlį́'į́i naaki jį́ azlį́'.

9 Náá'ákóne' Diyin God ánáádoo'-niid, Yádiłhił biyaagi tóhígíi éi t'ááłá-háji' ahandahohgeeh, áádóó ni' yíłtseígíi yit'į́i doo; éi t'áá ákót'é silį́'. 10 Diyin God éi ni' yíłtseígíi Nahasdzáán yee yiyíizhi'; tó ahaneheezgo'ígíi éi Tónteel yee yiyíizhi'. Áko Diyin God éi yinééł'į́igo bił yá'ít'éeł. 11 Náá'ákóne' Diyin God ánáádoo'-niid, Nahasdzáán bits'áq-dóó t'oh ında ch'ıl bilástsii' dahólónigíi, áádóó tsin t'áá ał'aa ádaat'ěii bineest'a' dahólónigíi éi bineest'a' bilástsii' dahólónigíi nahasdzáán bikáa'gi hááhinoot'į́i doo, áko éi t'áá'ákót'é silį́'. 12 Áko nahasdzáán bikáa'gi t'oh ında ch'ıl ał'aa ádaat'ěii bilástsii' dahólónigíi áádóó tsin

t'áá ał'aa ádaat'ěii bineest'a' dahólónigíi éi bineest'a' bii' bilástsii' dahólónigíi hainiíłt'á. Áko Diyin God éi yinééł'į́igo bił yá'ít'éeł. 13 Áko t'ée' hazlį́' áádóó jį́ hazlį́'į́i tági jį́ azlį́'.

14 Náá'ákóne' Diyin God ánáádoo'-niid, Yádiłhił biyi'di bee da'dindíinii dahólqo doo, áko éi jį́ ında t'ée' atts'á-nei'nił doo; éidi bee'ééhózinii át'ée doo; éidi bik'ehgo ahéehwiidáah doo áádóó niyiłkaah doo, ında nináháháah dooleeł, 15 áádóó yádiłhił biyi'deł' adiindíin doo, áko nahasdzáán bikáa'į́i adiindíin doo; éi t'áá'ákót'é silį́'. 16 Áádóó Diyin God éi bee adiindíinii naaki ayóó'át'éeego áyiilaa; aláahgo bee adiindínigíi éi jį́igo yee bóhólniih doo; a'ohgo bee adiindínigíi éi t'ée'go yee bóhólniih doo; sq' ałdó' eel'áago áyiilaa. 17 Áko Diyin God díi nahasdzáán bikáa'į́i bee adiindíin doo biniyé yádiłhił biyi'di niyiiznil, 18 ında éi jį́ áádóó t'ée' yee bóhólniih doo; adiindínigíi chahałtheeł yił atts'áne'i'nił doo ałdó' biniyé. Áko Diyin God éi yinééł'į́igo bił yá'ít'éeł. 19 Áko t'ée' hazlį́' áádóó jį́ hazlį́'į́i dį́' jį́ azlį́'.

20 Náá'ákóne' Diyin God ánáádoo'-niid, Dahináago táyi' naaldeehii t'óó'a-dahayói le', ında nahasdzáán bikáa' wó-dahgo tsidii ndaat'a' doo. 21 Áko Diyin God éi táyi' naaldeehii ayóí'adanildíilii áyiilaa; táyi' naaldeehii t'óó'ahayói t'áá ał'aa ádaat'ěii bindaalt'éeego da'ahılchíihgo áyiilaa, áádóó ndaat'a'ii ał'aa ádaat'ěii bindaalt'éeego da'ahılchíihgo áyiilaa. Áko Diyin God éi yinééł'į́igo bił yá'ít'éeł. 22 Áádóó Diyin God éi yik'ijisdli'go áni, Nihiyázhi ndahoodleeł doo, áádóó k'ee-'aa noohł'į́i dooleeł, áko tónteel bii' nihinołt'eeł, ında nahasdzáán bikáa'gi

ndaoh't'a'ii k'ee'aa nooh't'iit dooleet. 23 Ako t't'éé' hazl'ii' áádóó jí hazl'ii'jí' ashdl'a'a jí azl'ii'.

24 Náá'ákóne' Diyin God ánáádoo'-niid, Nahasdzáán bikáa'gi dahináanii a't'aa ádaat'ëii biindaa't'éego da'ahílch'ii-hii dahóle'; éi al'ii' áádóó ndaa'na'ii inda naaldlooshii biindaa't'éego da'ahílch'iih doo; éi t'áá'ákót'é sil'ii'. 25 Áádóó Diyin God éi nahasdzáán bikáa'gi naaldlooshii biindaa't'éego da'ahílch'iihgo, inda al'ii' biindaa't'éego da'ahílch'iihgo, inda nihokáá'góó ndaa'na'ii t'áá'a'tso biindaa't'éego da'ahílch'iihgo áyiilaa. Áko Diyin God éi yinéé't'ii'go bit' yá'íi-t'ééh.

26 Náá'ákóne' Diyin God ánáádoo'-niid, Haa'isha' diné t'áá'nihiná't'éego, ádanii't'éhigi át'éego ádadülniit, áko tónteel biyi'di t'ó'ígíí áádóó wódahdi ndaa-t'a'ígíí áádóó al'ii' áádóó nahasdzáán bikáa'góó t'áá'át'éé nt'éé', inda ni' bikáa'gi ndaa'na'ii éi t'áá'a'tso bee hódahólníih doo. 27 Áko Diyin God nílínii diné t'áá'bi biná't'éego áyiilaa; Diyin God bin'jilt'éego áhoolaa, biká'ii inda ba'áadii áyiilaa. 28 Áádóó Diyin God hak'ijisdli'go áhodíiniid, Niha'átch'ini hooleetgo k'ee'aa nooh't'iit doo, áádóó nahasdzáán bikáa'góó nihino't'eehgo k'ee'aa dínóht'íih, áko tónteel yii' naaldeehii, wódahgo ndaat'a'ii inda nahasdzáán bikáa'gi dahináago naaldeehii t'áá'a'tso bee nihídahólníih doo. 29 Áádóó Diyin God ánáádoo'-niid, Jó'akon, nanise' bílástsii' dahólónígíí a't'aa ádaat'ëii nihaa diní'á, inda tsin a't'aa ádaat'ëii bineest'a' bílástsii' dahólónígíí a'tdó' nihich'iyá' dooleet. 30 Áádóó nahasdzáán bikáa'gi naaldlooshii t'áá'a'tso áádóó wódahdi ndaat'a'ii t'áá'a'tso áádóó ndaa'na'ii t'áá'a'tso inda ndídzihii nináneel-áajii' éi ch'il dadit'tée'ii bich'iyá' dooleetgo baa diní'á; éi t'áá'ákót'é sil'ii'. 31 Áko Diyin God éi áyiilaaígíí t'áá'a'tso yinéé't'ii'go éi t'áá'iyisí bit' yá'íi-t'ééh, jó'akon. Áko t't'éé' hazl'ii' áádóó jí hazl'ii'jí' has-táá jí azl'ii'.

2 1 Kót'éego yádíthit áádóó nahasdzáán t'áá'át'é a'tso ályaa. 2 Áádóó tsosts'id jí bich'ii' hoolzhishgo Diyin God a'tso njish'nish, inda tsosts'id jí azl'ii'go a'tso njish'nishígíí bits'áádóó háájooly'ii'. 3 Áádóó Diyin God éi tsosts'id jínígíí yik'ijisdli'go ats'áidini'á, háálá Diyin God a'tso njish'nishgo bits'áádóó éi bijí háájooly'ii'. 4 Bóhólníihii Diyin God éi yádíthit inda nahasdzáán áyiilaa bijíí'dáá' nahasdzáán inda yádíthit bit' niilyáii dahodideezl'ii'. 5 Áko nahasdzáán bikáa'gi ch'il t'ah doo hadanisé da áádóó ch'il daadánii t'ah doo hadanisé da, háálá Bóhólníihii Diyin God éi nahasdzáán bikáa'gi t'ah doo naha'tingo íl'éeh da, inda diné dá'ák'eh yeinit'ii dooleet'ígíí t'ah ádin; 6 ndi nahasdzáán bits'áádóó áhí hááshígishgo ni' t'áá'át'éé nt'éé' nínéí'toh. 7 Áko Bóhólníihii Diyin God éi ni' bits'áádóó t'eezh yee diné áyiilaa áádóó biyol yee hání' góne' bee iináanii yee íyolgo diné hwii'sizíinii hinááh sil'ii'.

Kéyah Íiden hoolyéedi dá'ák'eh

8 Áádóó Bóhólníihii Diyin God ha'aahjigo Íiden hoolyéedi dá'ák'ehgo áyiilaa, áko diné áyiilaaígíí ákwii níní'tí. 9 Áádóó ni' bits'áádóó áyiilaaígíí éi Bóhólníihii Diyin God éi tsin a't'aa ádaat'ëii yá'át'eehgo danil'íinii inda yá'át'eehgo baqhdóó da'adánii hainí't'á. Éi dá'á'kehgi iiná tsin a'tdó', inda tsin bineest'a' bits'áádóó yá'át'eehjí áádóó doo yá'á-t'éehjí bééhózin dooleet'ii hainí'sá.

10 Áádóó tooh nílínígíí bee níná'hált'oh doo biniyé Íiden kéyahdóó dá'á'k'ehgóó nílí, áádóó ch'iníllígo dí'ígóó a'ts'adaazl'. 11 Átséhi góne' tooh nílí-ígíí Páisan woosye', éi kéyah Hávilah hoolyéhígíí t'áá'át'é binázlí; ákwe'é óola hóló. 12 Éi kéyah biyi' óola yá'át'eeh; t'áá' ákwe'é tsé bidéliyam inda ániks yolyéhígíí a'tdó' hóló. 13 Naaki góne' tooh nílínígíí Gáihan woosye', éi kéyah

lithiyópiya hoolyéhígíí t'áá'át'é binázlí. 14 Táá' góne' tooh nilínígíí Hídikel woosye'; éi Asíriya bíghahgóó ha'a'aah-jigo ch'inílí. Díí' góne' tooh nilínígíí Yofréitiiz woosye'.

15 Áko Bóhólníihii Diyin God éi líden kéyahdi dá'ák'ehgi diné bit' jini-áazhgo ákwii nizhníítt'ígigo dá'ák'eh yinaalnish áádóó yaa áhályá. 16 Áko Bóhólníihii Diyin God éi diné ádoonííłgi bee bá nihozhní'áago ájini, Tsin naazkaadígíí bineest'a' t'áá'ałtso t'áá ni nínizingo niyáą doo, 17 ndi tsin bineest'a' bits'áádóó ya'át'ééhji ında doo ya'át'ééhji bééhózin dooleet'ii ts'ídá doo díiyíł da, háálá baąhdóó íiníyáą' bijíłdi t'áá'aanii dadíitsaat.

18 Áko Bóhólníihii Diyin God ánáádoo'niid, Diné t'áá sáhi naagháago doo bá ya'át'éeh da; t'áá ákónéehé háká anáłwo' dooleet'ii há ádeeshłíł. 19 Áko Bóhólníihii Diyin God éi naaldeehii áádóó ndaat'a'ii t'áá'ałtso ni' bits'áádóó łeezh yee áyíłlaa, áko hait'éego dabízhí' ádazhdoolíł nízingo Ádam¹ yaa yiiz'eezh, áko hináanii nináneel'áají' t'áá bee dajíí-zhí'ígíí bízhí' daazłíł. 20 Áádóó Ádam éi bízhí' ádajíłlaa alíł' t'áá'ałtso áádóó ndaat'a'ii ında nihokáá'góó naaldeehii t'áá'ałtso bízhí' hólóqgo ájilaa, ndi Ádam t'áá ákónéehé háká anáłwo' dooleet'ii t'ah doo há áłnéeh da. 21 Áko Bóhólníihii Diyin God éi Ádam yi'íłhaazh, áko ajíłłhaazhgo hátsáą' łá' hayíítáago hatsí'ée ałch'í' anáyíłlaa. 22 Áko Bóhólníihii Diyin God éi Ádam bitsáą' hayítánée yee asdzání áyíłlaa, áádóó Ádam yich'í' yił ní'ááz. 23 Áko Ádam ádíniid, Kad díi shits'inígíí bits'áádóó ts'in áádóó shitsí'ígíí bits'áádóó atsi' jílł, áko asdzání² joolyée doo, háálá diné bits'áádóó áho'diilyaa. 24 Éi baą diné jilíinii hazhé' ında hamá bits'áą' dashdidoo-gaałgo hwe'asdzáą' t'éiyá bit' jinaa doo, áko nizhdilt'éhée atsi'is t'áá'á'í jileeh. 25 Áko Ádam ında hwe'asdzáą' bit' t'áá

ájíłah t'áá jilchí'ígo nji'aash, áko ndi doo baa yáznizin da.

Diné doo ak'eh hoót'íłdgoó a'ohdi silíł'

3 1 Áko íídáą' t'ł'ish agháago ntséé-kosii éi nihokáá'góó naaldeehii Bóhólníihii Diyin God ábiłlaaígíí t'áá'ałtso yiláahgo át'é. Áko asdzání áyidíniid, Da' t'áash'aanii Diyin God kóní, Tsin t'áa'ałtso dá'ák'ehgi naazkaadígíí t'áadoo baąhdóó ohsání? 2 Áádóó asdzání éi t'ł'ish áyidíniid, Tsin bineest'a' yíídá biniyé dá'ák'ehgi naazkaadígíí nihaa deet'a', 3 ndi tsin bineest'a' hólóonii dá'ák'eh ałní'gi sikaadígíí éi Diyin God ánihiłní, Éi doo baąhdóó adoohsłíł da; bidinoołchidgo éi dínóohnéet'. 4 Áádóó t'ł'ish éi asdzání ánéidoo'niid, Doo t'áa'aanii dínóohnéet' da, 5 háálá Diyin God bit' bééhózin, éi bijí wooyáą'go jideezgħaliigi ádooh'nił áádóó Diyin Godgi ánoht'ée doo; ya'át'ééhji ında doo ya'át'ééhji nihił ééhodoozłíł. 6 Áádóó asdzání éi tsin bineest'a' ch'iyáan ya'át'éehii át'éego áádóó bik'izhníghalgo hoł ya'íłt'éehgo ında tsin la' t'áá hojyá'áho-le'ígi át'é dziniizłí'go bineest'a' łá' nizhdii'áago jiiyáą', áádóó hahastiin ałdó' łá' baazhni'áago yiyíyáą'. 7 Áko t'áá'ájíłah jideezgħaliigi ádziidzaago t'áá jilchí'ígo hoł bééhoozin, áko fig sikaadii bit'aą' ahidazhdiiłkadgo bee át'adziskaał.

8 Áádóó honiik'aazgo dá'ák'ehgi Bóhólníihii Diyin God honíł'go boníé' dzidiizts'áą', áko Ádam hwe'asdzáą' bit' dá'ák'ehgi tsintahgi Bóhólníihii Diyin God bits'aą' nízdeest'íł. 9 Áádóó Bóhólníihii Diyin God éi Ádam yíká ádíniidgo áyidíniid, Háadiish naniná? 10 Áko ázhdíniid, Dá'ák'ehgi niinéé' diséts'áą'-go nísisdzíd, háálá t'áá finishchí'í; éi baą ndisht'íł. 11 Áádóó Bóhólníihii ádíniid, Háish, T'áá łinichí'í, niłní? Da' tsin doo baąhdóó adíiyíł da, nidish'-ninéeni'ish baąhdóó íiníyáą' ? 12 Áko diné ázhdíniid, Asdzání shéiniłtt'ígigo

1 Ádam jiniigo éi Híibrew k'ehjigo łeezh jiniigo óolyé. 2 Asdzání jiniigo éi Híibrew k'ehjigo diné bits'áádóó jiniigo óolyé.

bił naash'aashígíí éí sha'níłtsoodgo yíyáá'. 13 Áádóó Bóhólníihii Diyin God éí asdzání áyidiíniid, Dííshą́ ha'át'íí baa nisíniyá? Áko asdzání ázhdiíniid, Tí'íish shina'azlo'go bíníik'ehgo yíyáá'. 14 Áádóó Bóhólníihii Diyin God éí tí'íish áyidiíniid, Díí baa nisíniyáhígíí biniinaa alíí' t'áa'atso biláahgo áádóó nihokáá'-góó naaldeehii t'áa'atso biláahgo hóyee'-go ná ha'oodzít'; nibid bee nani'na' doo; łeezh nildeetgo níyoołkáatgo hinínáa doo. 15 Áádóó ni ında asdzání bił atł'ee diní'niihgo ádeeshłííł; na'atłchíní ında éí ba'atłchíní yíł atł'ee dadi'niihgo ádeeshłííł; éí nitsiits'íin yidoołjish; ni éí bikétal dííłjish. 16 Asdzání dó' áyidiíniid, Ts'ídá ayóó'át'éego yínííł nde'ána-t'íihgo i'niitłchíihgo tí'hoyíniihgo ádeeshłííł; nił nahonigaahgo ni'iyíłchíih doo; nahastiin bídin nilíi doo, áádóó bí bóhoníłniih doo. 17 Áádóó Ádam dó' áyidiíniid, Ne'asdzáá anínígíí yísíníłts'áá'go, Tsin doo baąhdóó adíyíłł da, ndishnínéę baąhdóó ííníyáá'; éí baąniniinaa ni' hóyee'go bá ha'oodzít'; nich'í' nahwii'náago nanilnishgo bits'áá-dóó i'dílnahgo ni'dííłdíłł; 18 ch'il da-deeniini ında hosh atłdó' nich'í' hááhi-noot'ííł; dá'ák'ehdóó ndanise'ii niyáą doo. 19 Łeezh nísíníłłí'jì' nitásiil nah-góó ahíghaasgo nanilnishgo ında íyáą doo, háálá łeezh bits'áá-dóó an'diilyaago łeezh nilí, áko łeezh ndííłdeet.

20 Ádam éí hwe'asdzáá Íiv¹ bee jíi-zhi', háálá dajiináanii t'áa'adziłtso hamá silíí'. 21 Áádóó Bóhólníihii Diyin God éí Ádam ında be'asdzáá atłdó' bá akágí éé' ájiiłaa áádóó bee hazhdiłaa.

22 Áádóó Bóhólníihii Diyin God adíiniid, Shoo, diné t'áa nihígíí át'éego yá'át'éehjíí áádóó doo yá'át'éehjíí bił bee-hózin silíí'. Áko k'ad kodóó iiná tsin bineest'ą neidi'doo'aałgo yidooyíłłgo bá hashja'doolííł dó'oshłí áádóó hináago ahooll'aa doo. 23 Éí baą Bóhólníihii Diyin God éí Ííden dá'ák'ehéędóó nahgóó ahoníiyood, áko łeezh bits'áá-dóó áho'-

diilyaaígíí t'áa éí bininájlínish dooleet. 24 Áko diné ch'ínizhníłchą́ áádóó Diyin God éí dá'ák'eh Íídeni ha'a'aahjigo diyingo ndaal'a'í áádóó kọ' bits'áhodi-no'ii díłłishgi át'éego t'áa'atłsogóó náálkiłgo iiná tsin bich'í' atíinígíí yaa ada-halyáą doo biniyé niinínil.

USA
Navajo
Bible
1985
David Tutt et al.
BSUSA
New York
United States
B204880

Copyright © 1985 American Bible Society

Navajo Bible #53-57
ABS-1985-10,000-Na-1

¹ Íiv jiníigo éí Húbrew k'ehjigo iiná jinínígíí át'éego díits'a'.